

EUROOPA KOHTU OTSUS

22. juuni 1976*

[...]

Kohtuasjas 127/75,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Finanzgericht Düsseldorf esitatud taotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleli olevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

Bobie Getränkevertrieb GmbH, Gelsenkirchen,

ja

Hauptzollamt Aachen-Nord,

eelotsust EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõigu tõlgendamise kohta seoses Saksamaa Liitvabariiki teistest liikmesriikidest imporditud õlle maksustamisega,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president R. Lecourt, koja esimees H. Kutscher, kohtunikud A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen ja F. Capotorti,

kohtujurist: J.-P. Warner,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. Oma 26. novembri 1975. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 19. detsembril 1975, esitas Finanzgericht Düsseldorf EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Euroopa Kohtule kolm eelotsuse küsimust, mis on seotud Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 95 esimese lõigu tõlgendamisega.

* Kohtumenetluse keel: saksa

Need küsimused on tõusetunud eelotsusetaotluse esitanud kohtus toimivas menetluses, mis algatati seoses Belgiast 1968. ja 1969. aastal Saksamaa Liitvabariiki imporditud tavalise õlle maksustamisega.

Kohtutoimikust ilmneb, et 1968. ja 1969. aastal kohaldati Saksamaa Liitvabariiki imporditud tavalisele õllele Biersteuergesetz'i paragrahvis 6a lõikes 5 sätestatud maksu fikseeritud määraga 14,40 Saksa marka hektoliitri kohta. Sama seaduse paragrahvi 3 kohaselt kohaldati kodumaisele õllele progresseeruvat maksu – alates 12 Saksa margast hektoliitri kohta aastatoodangu esimesele 2000 hektoliitrile kuni 15 Saksa margani 120 000 hektoliitrit ületavale aastatoodangule.

Esimene küsimus

2. Esimese küsimusega soovitakse teada, kas EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõiguga on kooskõlas olukord, kus Saksamaa õigusaktide kohaselt kohaldatakse Saksamaa Liitvabariiki teistest liikmesriikidest imporditud tavalisele õllele maksu fikseeritud määraga 14,40 Saksa marka hektoliitri kohta, samas kui sarnasele kodumaisele tootele kohaldatav keskmine maksumäär on ligikaudu 13,90 Saksa marka hektoliitri kohta ja kui nimetatud õigusaktis sätestatud progresseeruvast maksustamisest tulenevalt kohaldatakse osale viimatinimetatud tootest imporditud õllega võrreldes igal juhul madalamat maksumäära.

3. EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimeses lõigus on sätestatud: “Ükski liikmesriik ei kehtesta teiste liikmesriikide toodetele mingeid otseseid ega kaudseid riigimakse, mis on suuremad samasugustele kodumaistele toodetele kehtestatud otsestest või kaudsetest maksudest”.

Selles sättes kehtestatud keeluga on soovitud tagada, et importiv liikmesriik ei annaks imporditud toodete ja sarnaste kodumaiste toodete siseriikliku maksustamise kaudu eeliseid kodumaistele tootjatele võrreldes teistes liikmesriikides asuvate konkurentidega, kes müüvad selle liikmesriigi turul sarnaseid tooteid.

Ehkki nimetatud sätte kohaselt on liikmesriikidele jäetud võimalus kohaldada imporditud toodetele maksustamissüsteemi, mis erineb sarnastele kodumaistele toodetele kohaldatavast maksustamissüsteemist, on liikmesriigid seda tehes kohustatud tagama, et imporditud toodetele kohaldatav maks on sarnastele kodumaistele toodetele kohaldatava maksuga alati võrdne või sellest madalam.

Seega on tegemist artikli 95 esimese lõigu rikkumisega, kui imporditud tootele ja sarnasele kodumaisele tootele kohaldatavat maksu arvutatakse erinevalt ja erinevate eeskirjade kohaselt ning kui seetõttu kohaldatakse kodumaisele tootele madalamat maksu, isegi kui see on nii ainult teatud juhtudel.

4. Esimesele küsimusele tuleb seega vastata nii, et olukord, kus liikmesriik maksustab teisest liikmesriigist imporditud toodet arvutusmeetodi või eeskirja alusel, mis erineb sarnase kodumaise toote maksustamisel kasutatavast meetodist või eeskirjast, näiteks kui ühele tootele kohaldatakse fikseeritud maksumäära ja teisele tootele kohaldatakse progresseeruvat maksumäära, ei ole kooskõlas EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõiguga, kui progresseeruva maksustamise tõttu on kodumaisele tootele kohaldatav maksumäär imporditud tootega võrreldes madalam, isegi kui see on nii ainult teatud juhtudel.

Teine küsimus

5. Järgmise küsimusega soovitakse teada, kas EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimene lõik välistab õlle importimise Saksamaa Liitvabariiki Biersteuergesetz'i paragrahvis 3 sätestatud maksumäärade alusel, mida kohaldatakse iga importija poolt aasta jooksul teistest liikmesriikidest imporditud õllekogustele, mitte aga iga õlletehase poolt aasta jooksul toodetud õllekogustele.

6. Saksamaal käesoleval ajal kodumaisele õllele kohaldatav maksustamissüsteem, mis seisneb asjaomase õlletehase poolt toodetud kogustest sõltuva progresseeruva maksu kohaldamises, erineb selgelt maksustamissüsteemist, mis seisneb sama progresseeruva maksu kohaldamises vastavalt ühe importija poolt imporditud õllekogustele, mis võivad aga pärineda teiste liikmesriikide mitmetest õlletehastest.

Selle erinevuse tõttu võib konkreetsest riigist imporditud õlu sattuda sarnase kodumaise tootega võrreldes ebasoodsamasse olukorda, kui välismaisele õllele kohaldatakse maksu, mis arvutatakse ühe importija poolt aasta jooksul imporditud kogu õllekoguse alusel, mis võib sisaldada teiste liikmesriikide mitmete õlletehaste toodangut, samas kui kodumaisele õllele kohaldatakse iga õlletehase kogu õlletoodangu alusel arvutatavat maksu.

7. Seega tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu teisele küsimusele vastata nii, et kodumaisele õllele kehtestatud progresseeruva maksu laiendamine liikmesriiki imporditud õllele selliselt, et vastavaid maksumäärasid kohaldatakse ühe importija poolt aasta jooksul imporditud õllekogusele, samas kui kodumaisele õllele kohaldatava maksumäära aluseks on ühe õlletehase poolt aasta jooksul toodetud õllekogus, ei ole kooskõlas artikli 95 esimese lõiguga, kui teisest liikmesriigist aasta jooksul imporditud õllele kohaldatav maksumäär on kõrgem kui samal perioodil kodumaise õlletehase poolt toodetud samale kogusele kohaldatav maksumäär.

Kolmas küsimus

8. Juhul, kui teisele küsimusele vastatakse eitavalt, soovitakse kolmanda küsimusega teada, millised on imporditud õllele kohaldatavate maksumäärade kriteeriumid ja millistes piirides peavad need maksumäärad olema, et olla kooskõlas EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõiguga.

9. Ehkki nimetatud säte keelab teiste liikmesriikide toodetele sarnaste kodumaiste toodetega võrreldes kõrgema maksumäära kohaldamise, ei piira see liikmesriikide vabadust võtta kasutusele selline maksustamissüsteem, mida iga konkreetse toote puhul sobivaimaks peetakse.

Seega kuulub kodumaisele õllele asjaomase õlletehase aastatoodangul põhineva progresseeruva maksu kohaldamine iga liikmesriigi pädevusse.

Samas on liikmesriigi poolt konkreetse kodumaise toote puhul valitud maksustamissüsteem lähtepunktiks, mille alusel määratakse kindlaks, kas teisest liikmesriigist pärinevale sarnasele tootele kohaldatav maks vastab artikli 95 esimese lõigu nõuetele või mitte.

10. Seega kui liikmesriik on otsustanud kohaldada kodumaisele õllele progresseeruvat maksu, mis arvutatakse asjaomase õlletehase poolt aastas toodetud õllekoguse alusel, on artikli 95 esimese lõigu nõuded täielikult täidetud ainult siis, kui ka välismaisele õlle puhul kasutatakse

sama või madalamat maksumäära, mida kohaldatakse iga õlletehase poolt aasta jooksul toodetud õllekogusele.

Kohtukulud

11. Euroopa Kohtule märkusi esitanud Saksamaa valitsuse ja Euroopa Ühenduste Komisjoni kulusid ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS,

vastates Finanzgericht Düsseldorf poolt 26. novembri 1975. aasta otsusega esitatud küsimustele, otsustab:

1. Olukord, kus liikmesriik maksustab teisest liikmesriigist imporditud toodet arvutusmeetodi või eeskirja alusel, mis erineb sarnase kodumaise toote maksustamisel kasutatavast meetodist või eeskirjast, näiteks kui ühele tootele kohaldatakse fikseeritud maksumäära ja teisele tootele kohaldatakse progresseeruvat maksumäära, ei ole kooskõlas EMÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõiguga, kui progresseeruva maksustamise tõttu on kodumaisele tootele kohaldatav maksumäär imporditud tootega võrreldes madalam, isegi kui see on nii ainult teatud juhtudel.

2. Kodumaisele õllele kehtestatud progresseeruva maksu laiendamine liikmesriiki imporditud õllele selliselt, et vastavaid maksumäärasid kohaldatakse ühe importija poolt aasta jooksul imporditud õllekogusele, samas kui kodumaisele õllele kohaldatava maksumäära aluseks on ühe õlletehase poolt aasta jooksul toodetud õllekogus, ei ole kooskõlas artikli 95 esimese lõiguga, kui teisest liikmesriigist aasta jooksul imporditud õllele kohaldatav maksumäär on kõrgem kui samal perioodil kodumaise õlletehase poolt toodetud samale kogusele kohaldatav maksumäär.

3. Seega kui liikmesriik on otsustanud kohaldada kodumaisele õllele progresseeruvat maksu, mis arvutatakse asjaomase õlletehase poolt aastast toodetud õllekoguse alusel, on artikli 95 esimese lõigu nõuded täielikult täidetud ainult siis, kui ka välismaisele õlle puhul kasutatakse sama või madalamat maksumäära, mida kohaldatakse iga õlletehase poolt aasta jooksul toodetud õllekogusele.

Lecourt

Kutscher

Donner

Mertens de Wilmars

Pescatore

Sjrensén

Capotorti

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 22. juunil 1976 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

R. Lecourt